

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6087/2551

บริษัทนครหลวงสุราษฎร์ลิซซิง จำกัด โจทก์ นางพรทิพย์ บุญเพื่อนผู้ซื้อทรัพย์สินนายนพรัตน์ ทองเกิด กับพวกจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 309 ทวิ, ป.วิ.พ. มาตรา 243, ป.พ.พ. มาตรา 1330

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยประเด็นเรื่องเจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งวันนัดขายทอดตลาดให้จำเลยที่ 1 ทราบโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แล้วมีคำสั่งให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินพิพาท แต่ศาลฎีกาเห็นว่าการแจ้งวันนัดขายทอดตลาดให้จำเลยที่ 1 ทราบชอบแล้ว จึงมีประเด็นเรื่องที่จำเลยที่ 1 อ้างว่าราคาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีอนุมัติให้ขายเป็นราคาที่ต่ำกว่าความเป็นจริง เป็นกรณีที่จำเลยที่ 1 ขอให้คำสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินตาม ป.วิ.พ. มาตรา 309 ทวิ วรรคสอง (เดิม) อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะจำเลยที่ 1 ยื่นอุทธรณ์ซึ่งคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ในเรื่องนี้ย่อมเป็นที่สุดตามความในวรรคท้ายเดิม และศาลอุทธรณ์ภาค 8 ยังไม่ได้วินิจฉัยประเด็นดังกล่าว ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวตาม ป.วิ.พ. มาตรา 243 (1) ประกอบมาตรา 247 แม้ระหว่างพิจารณาคดีขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา จำเลยที่ 1 จะได้ชำระหนี้ให้โจทก์และโจทก์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการบังคับคดีแล้ว แต่การซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองตาม ป.พ.พ. มาตรา 1330 ซึ่งหากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าการขายทอดตลาดทรัพย์สินพิพาทเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ซื้อทรัพย์สินย่อมได้ไปซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินพิพาท การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีอนุญาตให้โจทก์ถอนการยึดทรัพย์สินจึงไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของเจ้าของทรัพย์สิน

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันส่งมอบรถยนต์ที่เข้าซื้อคืนโจทก์ในสภาพเรียบร้อย หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคา 250,000 บาท กับให้ใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 72,166.66 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีในต้นเงิน 72,166.66 บาท นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์และค่าเสียหายในอัตราเดือนละ 5,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถยนต์คันที่เข้าซื้อคืนหรือชดใช้ราคา แต่ต้องไม่เกิน 6 เดือน กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์เท่าที่ชนะคดี โดยกำหนดค่าทนายความให้ 1,500 บาท แต่จำเลยทั้งสองไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา โจทก์ขอให้บังคับคดีโดยนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 620 ตำบล (ไชยคราม) ปากแพรก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของจำเลยที่ 1 ออกขายทอดตลาดโดยนางพรทิพย์เป็นผู้ประมูลซื้อได้ในราคา 400,000 บาท จำเลยที่ 1 ยื่นคำร้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องว่า เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2547 เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการขายทอดตลาดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 620 ตำบล (ไชยคราม) ปากแพรก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยจำเลยที่ 1 ไม่ทราบกำหนดวันนัดขายทอดตลาด เนื่องจากจำเลยที่ 1 ได้ย้ายภูมิลำเนาตามคำฟ้องไปอยู่บ้านหลังใหม่ซึ่งยังไม่ได้เลขที่บ้านตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลปากแพรก

อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี การประกาศขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดไปในราคาต่ำกว่าราคาประเมินของเจ้าพนักงานบังคับคดีและต่ำกว่าความเป็นจริงที่ควรจะได้ อันเป็นการสมรู้กันกดราคาโดยไม่สุจริตทำให้จำเลยที่ 1 ได้รับความเสียหาย ขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินพิพาท ผู้ซื้อทรัพย์สินยื่นคำคัดค้านว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีได้แจ้งวันนัดขายทอดตลาดให้จำเลยที่ 1 ทราบโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว โดยจำเลยที่ 1 ยังมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามฟ้องตลอดมาและไม่ได้แจ้งย้ายภูมิลำเนาแต่อย่างใด ผู้คัดค้านซื้อทรัพย์สินพิพาทจากการขายทอดตลาดโดยการจำนองติดไปด้วย ผู้คัดค้านได้ชำระหนี้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรผู้รับจำนองแทนจำเลยที่ 1 เพื่อไถ่ถอนจำนองเป็นเงิน 1,226,971 บาท เมื่อรวมค่าธรรมเนียมต่างๆ แล้วผู้คัดค้านชำระเงินในการซื้อที่ดินพิพาทเป็นเงิน 1,661,046 บาท ถือว่าเป็นราคาที่สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามท้องตลาดอย่างมาก เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการขายทอดตลาดโดยชอบขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษากลับ ให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินพิพาท ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ซื้อทรัพย์สินฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้วมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ซื้อทรัพย์สินว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งวันประกาศขายทอดตลาดให้จำเลยที่ 1 ทราบโดยชอบแล้วหรือไม่ จำเลยที่ 1 เบิกความว่า จำเลยที่ 1 ย้ายที่อยู่จากบ้านเลขที่ 119/1 หมู่ที่ 14 (เดิมหมู่ที่ 2) ตำบลปากแพรก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีนำประกาศขายทอดตลาดไปปิดไว้ ไปอยู่บ้านไม่มีเลขที่หมู่ที่ 3 ตำบลเดียวกัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 จำเลยที่ 1 จึงไม่ทราบเรื่องการขายทอดตลาดที่ดินพิพาท แต่ได้ความจากคำเบิกความตอบคำถามค้านของจำเลยที่ 1 ว่า บ้านเลขที่ 119/1 กับบ้านหลังใหม่อยู่ห่างกันประมาณ 2 กิโลเมตรจำเลยที่ 1 กลับมาที่บ้านเลขที่ 119/1 ประมาณสัปดาห์ละครั้ง เห็นว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีได้แจ้งวันนัดขายทอดตลาดให้จำเลยที่ 1 ทราบโดยวิธีปิดหมายไว้ที่ภูมิลำเนาของจำเลยที่ 1 ตามที่ปรากฏในคำฟ้อง แม้รายงานการเดินหมายฉบับลงวันที่ 26 มกราคม 2547 จะระบุว่าบ้านเลขที่ 119/1 มีการรื้อถอนบางส่วนและทิ้งร้างก็ตามแต่จำเลยที่ 1 รับว่ายังกลับมาที่บ้านเลขที่ 119/1 และยังไม่ได้แจ้งย้ายทะเบียนบ้านเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนาแต่อย่างใด อีกทั้งตามคำร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาดของจำเลยที่ 1 ก็ยังคงระบุไว้ชัดแจ้งว่า จำเลยที่ 1 อยู่บ้านเลขที่ 119/1 หมู่ที่ 14 (เดิมหมู่ที่ 2) ตำบลปากแพรก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีไปปิดหมายแจ้งวันนัดให้จำเลยที่ 1 ทราบ นอกจากนี้เมื่อผู้ซื้อทรัพย์สินมอบอำนาจให้ทนายความมีหนังสือถึงจำเลยที่ 1 ห้ามจำเลยที่ 1 เข้าทำการกริดยางพารา หรือทำประโยชน์ใดๆ ในที่ดินพิพาทโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ของจำเลยที่ 1 ที่บ้านเลขที่ 119/1 ดังกล่าว เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2547 จำเลยที่ 1 ก็ลงชื่อรับหนังสือไว้เอง แสดงว่าจำเลยที่ 1 ยังคงถือเอาบ้านเลขที่ 119/1 เป็นภูมิลำเนาของตน ดังนั้น การที่พนักงานเดินหมายได้ส่งประกาศขายทอดตลาดให้แก่จำเลยที่ 1 ที่บ้านเลขที่ 119/1 โดยวิธีปิดหมายไว้ถือได้ว่าการแจ้งวันนัดขายทอดตลาดให้จำเลยที่ 1 ทราบโดยชอบแล้ว ฎีกาข้อนี้ของผู้ซื้อทรัพย์สินฟังขึ้น ส่วนที่ผู้ซื้อทรัพย์สินฎีกาต่อไปว่า ผู้ซื้อทรัพย์สินประมูลซื้อที่ดินพิพาทโดยสุจริตและเป็นราคาตามสมควรหาได้ต่ำกว่าราคาซื้อขายกันในท้องตลาดแต่อย่างใดไม่ เห็นว่า ในประเด็นนี้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 ยังมิได้วินิจฉัย และการที่จำเลยที่ 1 ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาดโดยอ้างว่าราคาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีโอนมรดกให้ขายเป็นราคาที่ต่ำกว่าความเป็นจริง จึงเป็นกรณีที่จำเลยที่ 1

ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีคำสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 309 ทวิ วรรคสอง เดิม อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่จำเลยที่ 1 ยื่นอุทธรณ์ซึ่งคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ในเรื่องนี้ย่อมเป็นที่สุดตามความในวรรคท้ายเดิม ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 243 (1) ประกอบมาตรา 247 อนึ่ง ที่จำเลยที่ 1 ยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมคำแก้ฎีกาลงวันที่ 30 สิงหาคม 2550 ปรากฏว่ายื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ศาลฎีกาจึงรับไว้ในฐานะเป็นคำแถลงการณ์เท่านั้น จำเลยที่ 1 อ้างในคำแถลงการณ์ว่า โจทก์ได้รับชำระหนี้คดีนี้จากจำเลยที่ 1 ครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว และขอถอนการบังคับคดี ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นความประสงค์ของโจทก์ คดีจึงไม่มีเหตุที่จะต้องบังคับคดีต่อไปเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ถอนการบังคับคดีตามเอกสารที่แนบมาท้ายคำแถลงการณ์นั้น เห็นว่า การซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1330 เมื่อคดียังอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา และยังมีปัญหาโต้แย้งกันอยู่ระหว่างจำเลยที่ 1 กับผู้ซื้อทรัพย์สินเกี่ยวกับการขายทอดตลาดเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ คดีจึงยังไม่ยุติ ซึ่งหากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าการขายทอดตลาดทรัพย์สินพิพาทเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ซื้อทรัพย์สินย่อมได้ไปซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินพิพาท การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีอนุญาตให้โจทก์ถอนการยึดทรัพย์สินไม่มีผลกระทบต่อสิทธิฎีกาของผู้ซื้อทรัพย์สิน" พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณาพิพากษาใหม่ในประเด็นที่ยังไม่ได้วินิจฉัย ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาให้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 สั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่

องค์คณะ

ชาลี ทัพภวิมล · ชูเกียรติ ตันทวิวงศ์ · คำนวน เทียมสอาด

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6087/2551>